A°. 1830. N°. 36

LEYDSCHE COURANT.

WOENSDAG DEN 24 MAART.

DUITSCHLAND.

MUNCHEN (*Beijeren*) den 15 Maart. De Koning zat gisteren den Raad der ministers voor, waarin twee nieuwe leden zitting hebben verkregen: de heer *von Welwick*, minister van oorlog, en de heer staats-raad *von Maurer*. Degen morgen, tusschen 5 en 6 uur, is Zijne Maj. naar Italie vertrokken. Men gelooft, dat de monarch in negen dagen te Napels zal aankomen. Gedurende deze laatste, dat hij zich verscheidene malen in het openbaar vertoonde, hebben al de klassen van den burgerstaat gewedijverd, om hem blijken te geven eener onbegrensde toegenegene verknochtheid; de [illegible] en vertegenwoordigers der gemeente den aangebedenen souverein de hulde van hun eerbiedig vergenoegen deswegens brengen.

— De heer *Thorwaldsen*, vervaardiger van het gedenkstuk, ter nagedachtenis aan den hertog *van Leuchtenberg* opgerigt, is gisteren naar Rome vertrokken. Den 13den werd hetzelve zigtbaar gemaakt voor het publiek, dat er de levendigste belangstelling voor aan den dag legt.

— Volgens bijzondere brieven uit Rome, ligt de kolonel *Heydegger* aldaar ernstig ziek.

DARMSTADT den 19 Maart. Z. K. H. de Groot-Hertog is door eene afwisselende sliedaagsche koorts, gepaard met eene ernstige ongesteldheid in het hoofd, overvallen. Dus luidt het eerste bulletin van den 17; dat van gisteren meldt, dat de koorts zich niet weder heeft voorgedaan, en de ongesteldheid in het hoofd niet is verergerd.

— In hare zitting van den 11 Maart heeft de Kamer der Staten een ontwerp van wet aangenomen, strekkende om de schrijvers en uitgevers van werken tegen het nadrukken te verzekeren. Behalven onderscheidene amandementen, welke de Kamer het ministerie slechts aanbiedt als voorstellen, om zich daarmede, naar goedvinden, al of niet te voegen, neemt zij er een aan, waaraan zij voorwaardelijk hare aanneming van het geheele ontwerp verbindt: dit amandement brengt mede:

„ Dat de nadruk niet onwettig zal zijn, dan gedurende het leven van den schrijver, en tien jaren na deszelfs dood; maar in alle geval gedurende 15 jaren."

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 19 Maart.*

ZITTING DER KAMERS.

Gisteren heeft de markies *de Brézé*, grootmeester der ceremonien, de eer gehad, de groote deputatie van de Kamer der Afgevaardigden, te elf uren, aan Zijne Maj. voor te stellen.

De heer *Royer Collard* las Zijne Maj. het adres voor, welks woordelijke inhoud, wat het wezen der zaak betreft, in onze vorige te vinden is.]

De Koning heeft geantwoord:

„ Mijnheer, ik heb het adres gehoord, hetwelke gij mij, in naam van de Kamer der Afgevaardigden, aanbiedt. Ik had regt, op de medewerking der twee kamers te rekenen, om het goede te volbrengen, hetwelke ik voor had. Mijn hart bedroeft zich, de Afgevaardigden der departementen te zien verklaren, dat van hunne zijde deze medewerking niet bestaat.

„ Mijnheeren, ik heb mijne voornemens, in mijne aanspraak ter opening van de zitting, bekend gemaakt; zij zijn onveranderlijk; het belang van mijn volk gebiedt, dat ik er niet van afwijke.

„ Mijne ministers zullen u mijn besluit bekend maken."

Kamer der AFGEVAARDIGDEN.

Ten half twee uur neemt heden de Voorzitter plaats. Het proces-verbaal der vorige openbare zitting wordt gearresteerd.

De heer *Royer Collard* leest het antwoord voor, door den Koning op het adres van de Kamer der Afgevaardigden gegeven.

Zijne Exc. de minister van Binnenlandsche zaken overhandigt daarop den President eene koninglijke boodschap, die door den Voorzitter wordt voorgelezen, en aldus luidt:

„ *Ordonnantie van den Koning.*

„ KAREL, bij de genade Gods, Koning van Frankrijk en Navarre,

„ Aan al degenen die deze zullen zien, salut!

„ Wij hebben bevolen en bevelen:

„ De zitting van 1830, van de Kamer der Pairs en de Kamer der Afgevaardigden, in en blijft geschorst tot den eersten September.

„ De tegenwoordige afkondiging zal in de Kamer der Afgevaardigden worden overgebragt door den minister sekretaris van Staat, voor het departement van Binnenlandsche zaken, en door den minister sekretaris van Staat, voor de Marine.

„ Gegeven in het kasteel der Tuilerien, den 19 Maart, van het jaar der genade duizend acht honderd dertig, en van onze regering het zesde.

KAREL.

„ Van wegen den Koning,

„ De minister sekretaris van Staat der Binnenlandsche zaken,

„ *Montbel.*"

De Voorzitter leest verder voor artikel 4 van den 2den titel der reglementaire wet van 13 Mei 1814, medebrengende:

„ De Kamer gaat oogenblikkelijk uiteen, ingeval de afkondiging de sluiting, de schorsing of ontbinding van de Kamer gebiedt."

En de vergadering gaat uiteen.

Kamer der PAIRS.

In de zitting van heden overhandigde, na de lezing van het proces-verbaal der vorige zitting, de prins *de Polignac* aan den Voorzitter de navolgende

Ordonnantie van den Koning.

[Zie de zitting van de Kamer der Afgevaardigden.]

Dezelve wordt voorgelezen, en de vergadering gaat dadelijk uiteen.

Uittreksel uit eenen brief, gedagteekend

POINTE-A-PITRE (GUADELOUPE) *den 3 februarij.*

„ Na vier maanden lijdens, zijn de kleurlingen, die in de wijk Sainte Anna in bechtenis waren genomen, te regt gesteld, en met eenparigheid van stemmen vrij gesproken.

„ Deze monsterachtige zamenzwering, die, men zeide, ten doel te hebben, om al de Franschen te vermoorden, tot op de Martinike eilanden, ja tot in Parijs zelve hare takken uit te spreiden, en door vijftig getuigen werd bezwaard, is bewezen en door de regters verklaard geworden, niet te hebben bestaan, nadat de debatten vijf dagen hadden geduurd voor ons hof van assises, gewijzigd. wij haasten ons het er bij te voegen, onder het ministerie van den heer *Heyde de Neuville*.

„ Nimmer werd er in de Kolonien zoo gestreng en onpartijdig regt gesproken. Regters, openbaar ministerie, assessoren, allen hebben kunne plige gedaan, en de waarheid heeft eindelijk gezegevierd over de vooroordeelen van Kaste en den toestand der beschuldigden. Deze gedenkwaardige oordeelvelling schijnt eenen diepen indruk te hebben gemaakt. De geregtigheid in de strikte beteekenis van het woord, was voor elk iets nieuws; maar allen oordeelden, dat de kolonie hier mede eene groote schrede gemaakt had naar eene gelukkiger toekomst.

„ De beschuldigden hadden hunne verdediging toebetrouwd aan drie advokaten, kleurlingen zijnde; en nimmer hoorde men eene warmere, onafhankelijker verdediging. Deze omstandigheid verdient te worden opgemerkt, omdat zij den voortgang van den openbaren geest te Guadeloupe doet kennen. En inderdaad gevoelen alle kundige lieden dagelijks meer en meer de noodzakelijkheid eener toenadering tusschen de partijen, die door hunne noodlottige verdeeldheden, onvermijdelijk de kolonien zouden doen verloren gaan, en zich zelve zouden bederven, indien Frankrijk niet tusschen beide kwam.

„ Door voorzigtigheid den weg der verbeteringen te houden, door de kleurlingen in eenen meer voegzamen toestand te plaatsen, en zonder de Kolonisten iets te doen verliezen, zal het gouvernement voor altoos onzen voorspoed verzekeren.

„ Hopen wij, dat de kalmte, ja deze oogenblikken van storm, geheel zal terug keeren; dat de kolonisten, overtuigd, dat de kleurlingen niet zamenspannen, en van 's Konings regtvaardigheid slechts veranderingen afbidden, die met de zekerheid van alien bestaanbaar zijn, zich niet meer aan die hersenschimmige vrees zullen overgeven, welke de openbare rust onverwijlt in gevaar brengt. Laat ons, om te besluiten, hopen, dat de kleurlingen, op hunne beurt, wijs en gematigd in hunne verzoeken, noodlottige vooringenomenheden in welwillende neigingen zullen doen veranderen, en alzoo bij voortduring de belangstelling zullen blijven verdienen, welke al de edelmoedige harten van het moederland hen sedert lang hebben toegewijd."

FRANSCHE KARAKTER-TREKKEN.

Een ongelukkig kind, van 10 tot 12 jaren, wiens ouders het niet meer konden voeden of huisvesting bezorgen, was gewoon, nabij de militaire post van de boekerij der Tuilerien te slapen. Sedert deze post door de grenadiers van het 2de regiment jagers te paard wordt bezet, is het knaapje de makker der krijgslieden van de dienst geworden. Niet alleen, dat zij hunnen leeftogt met hem deelen, maar zij deden ook eene inzameling onder elkander, waarvan het bedrag besteed werd tot aankoop der meest dringende behoeften, schoenen, kleed, pantalon, linnen, enz. Eindelijk word het kind, met toestemming der ouders, naar het kwartier gebragt der Fransche jagers te paard, waar het door de zorg van den kolonel, den markies *de Brouzac*, thans gehuisvest en gevoed wordt. De kolonel heeft op zich genomen, het verlaten knaapje geheel nieuw in de kleederen te steken, en, op zijn bevel, is een brigadier belast om hem te doen werken en naar school te zenden. De kleine *Leonidas* heeft een levendig en geestig uitzigt, en doet zijne nieuwe vopgden veel van hem verwachten.

— De heer *Roul* heeft den navolgenden brief aan den redacteur van een Fransch dagblad ingezonden,

(*Het vervolg op den kant van dezen blade.*)

Kamer der Afgevaardigden in de zitting van Maandag.

„ Aan het bestuur der zaken, door dezen wil van den Koning geroepen, zullen wij het niet aan ons bevel ontbreken van den Koning verlangen. Wij komen te midden van u met het charter in de hand, de inwijdingen van den vader des vaderlands gezouw, zullen wij onverzadelijk den constitutionelen weg betreden, noch de beledigingen, noch de bedreigingen, zullen ons doen afwijken van de rigtsnoer, hetwelk ons de eer en de pligt voorschrijven. Indien wij uit zwakheid of dwaling ongelukkig genoeg waren den Koning naderlijk gevaar aan te raden, van eene gevaarlijke, om de onafhankelijkheid der kroon, of de nationale vrijheid in gevaar te brengen, zou de (*Het vervolg op de volgende blade.*)

openbaar gemaakt. Ik heb in nummer 35 van uw dagblad deze plaats gelezen: „ Met verzekert, dat een voormalig hoofd officier der artillerie, „ *Raoul*, genaamd, die *Bonaparte* naar het eiland Elba volgde, en sedert verblijf hield op dat eiland, te verlaten, onder hij in onkundige pleegvrijheid was betrapten gewaar, het hoofd bevat voert over de artillerie van den Dey van Algiers."

Ofschoon mijn naam niet in *Raoul* heb ik nogtans het bewijs, dat de heer *Raoul* heeft, willen schrijven, dat ik voormals hoofd officier der Fransche artillerie was, en dat ik, om redenen, die ik niet behoef te zeggen, ook kortelijk heeft, mijn verblijf op het eiland Elba te verlaten, om naar Frankrijk te keren, alwaar ik, na een afwezigheid van 15 jaren, in het jaar 1814 aankwam. Ik heb mij, nimmermeer, in dienst van den Dey van Algiers begeven, en ik ken den officier niet, die mijnen naam voert

„ afkeuring onzer medeburgers, de gestrengheid der „ Kamers weldra regt laten wedervaren aan deze mis„ dadige afwijkingen: die verantwoordelijkheid nemen „ wij onbepaald op ons.

„ Ik enz.

„ De minister der kerkelijke zaken en van openbaar onderwijs,

„ *De Guernon-Ranville.*"

EXPEDITIE TEGEN ALGIERS.

Het dagblad *de Aviso* deelt de navolgende ministeriele missive mede:

Mijnheer de Prefekt.

„ Gij hebt ongetwijfelt in de redevoering door den „ koning, den 2 dezer maand, bij de opening der kamers „ uitgesproken, de navolgende paragraaf opgemerkt:

„ Te midden der ernstige gebeurtenissen, die Europa „ bezig hielden, heb ik de uitwerkselen moeten schorsen van mijn regtmatig misnoegen tegen eene Bar„ barijsche mogendheid; maar ik kan de beleediging, „ mijne vlag aangedaan, niet langer ongestraft laten. „ De schitterende genoegdoening, welke ik wil ver„ krijgen, zal, met den bijstand van den Almogen„ den, de Fransche eer voldoening gevende, ten voor„ deele der Christenheid, uitloopen."

„ Deze woorden, door den Koning bij eene zoo plegtige gelegenheid uitgesproken, moeten voor u, mijnheer de Prefekt, en voor alle uwe medehelpers, de krachtdadigste drangredenen zijn, om, indien het mogelijk is, den ijver en de werkzaamheid te verdubbelen, ten einde al de wapenrustingen in de haven van Toulon, ten aller laatste, op het door mij vermelden tijdstip gereed zijn.

„ Hoe smartelijk zoude het u en mij vallen, dat de Koning en Frankrijk het zeewezen zoude kunnen beschuldigen van eene vertraging, die in hare onvermijdelijke uitwerking, den hoon, de vlag van Z. M. aangedaan, nog ongestraft zoude laten. Ik wil hopen, dat dat niet gebeuren mag, en dat ook dit maal het zeewezen, in eene omstandigheid veelligt voor deszelfs toekomst beslissende, het vertrouwen zal regtvaardigen, waarmede de Koning het vereert, en waardoor het zich onlangs op onderscheidene punten van het wereld-rond mogt verdienstelijk maken.

„ Ik verzoek u, deze depeche mede te deelen aan de hoofdbesturders der bijzondersheden onder uwe bevelen, misgaders aan de bevelhebbers der schepen van Z. M., die, in de haven van Toulon, zich reede uitgerust bevinden, of met derzelver uitrusting bezig zijn.

(*geteekend*) „ *Baron d'Haussez.*"

— Volgens gerechten, den 19 Maart te Londen in omloop. Het het Fransche gouvernement op de Theems schepen huren, om granen en levensmiddelen naar Marseille over te brengen, en wijders als vervoerschepen naar Algiers te worden gebruikt.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 19 Maart.*

PARLEMENTAIRE ZITTING.

HUIS DER GEMEENTEN. — In de zitting van den 16den deed de heer *Davenport* het voorstel, „ dat het huis zich in comité zou veranderen, ten einde het onderhelijk getal perceelen over de allerwegen bestaande verschoring en armoede te onderzoeken, de oorzaken van het kwaad na te vorschen, en de middelen te beramen om er in te voorzien."

Ter staving van de noodzakelijkheid daartoe, voerde de heer *Davenport*, bij de ontwikkeling van zijn voorstel, onder anderen, aan: dat op onderscheidene plaatsen de prijzen der voortbrengselen van landbouw, in het laatste jaar, 25 tot 26 percent waren gedaald; dat van 166 groote huizen van koophandel, die voor 25 jaren te Birmingham bestonden, er nog slechts 3 meer overig waren; dat het aantal bankroeuken, in het laatst verloopen jaar, dat van alle vorigen jaren, slechts een enkel jaar uitgezonderd, had overtroffen, en thans reeds tot 1.677 was gestegen; dat te Huddersfield 23.000 menschen, gedurende den winter, voor twee en een halve stuiver daags hadden gearbeid; en noemde wijders eenige plaatsen op, waar de halve bevolking door de armen kassen werd onderhouden.

De heer *Irving* bewerde daartegen: dat men in nabij al de groote takken van nijverheid en koophandel eene meer en meer toenemende levendigheid bespeurde; dat de zijde-handel sedert de zeven laatste jaren in geenen deelen toestand was geweest, dan thans; dat de invoer van ruwe katoen, sedert de laatste tien jaren, was verdubbeld; terwijl de bewerking dier stoffe naar evenredigheid was toegenomen; dat de staat van den handel te Londen, van 1 januarij tot den 13 Maart, vergeleken met dien van hetzelve tijdruim des vorigen jaars, in de katoen, de koffij en de suiker, eene vermeerdering opleverde van 20, 50, en 27 ten honderd; en dat, eindelijk, haar zijn dordeel de armoede, in de eerste plaats, was toe te schrijven aan den invloed van ongunstige jaargetijden.

De minister *Herries* legde een aantal getuigschrifte over uit onderscheidene oorden, ten bewooge, dat al daar ten minste de voorgewende armoede niet bestond, of altoos langzamerhand zeer aanmerkelijk verminderde.

Gisteren werd de beraadslaging over het voorste voortgezet, zonder dat het Huis tot een besluit kwam.

De heer *Huskisson* hield eene zeer uitgebreide rede voering, die voornamelijk strekte om de heilrijke ga volgen van een vrijer handel-stesel te doen uitkomen maar verklaarde tevens, de noodzakelijkheid niet in t zien, om voor het tegenwoordige, bij de aanzienlijk vermindering der belastingen en het besluit, om de toestand der armen in Ierland te onderzoeken, verde te gaan, en keurde mitsdien het voorstel af. Hede zal, mm de beraadslaging daarover hervatten.

HOOGERHUIS. — In deszelfs zitting van gisteren dee ook de hertog *van Richmond* het voorstel: „ om de toestand des lands door eene bijzondere kommissie doen onderzoeken."

Dan de ministers ontvouwden het ongenoegzame v eenen dergelijken maatregel, en de noodzakelijkheid o dit voorwerp aan de zorg der regering toe te vertrou wen; ten gevolge, dat de motie, met 141 *tegen* 6 stemmen, *niet* werd aangenomen.

NEDERLANDEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Zaturdag den 20 Maart.

Na het goedkeuren van de notulen in de vorige zi ting gehouden, en het verzenden naar de commissie van een verzoekschrift door kooplieden en commissio nairs te Groningen aan de kamer ingediend, ter med deeling hunner bedenkingen tegen het voorgedragen ontwerp van wet op de patenten, wordt de beraad slaging over het ontwerp van *straf-wetboek* voorgezet waarvan de kamer achtereenvolgens, zonder discussie eenparig aanneemt den *tienden* titel: *van de regtspleging in zake van valschheid*; den *elfden* titel: *van de wijze va regtspleging tegens hen, die den eerbied schenden, aa de openbare magten verschuldigd*; den *twaalfden* titel: *va de wijze op welke in strafzaken de getuigenissen van leden van het koninglijke geslacht zullen worden ontva gen*; en wijders, na eenige discussie, den *dertienden* ti tel: *van de regtsgedingen voor den Hoogen-Raad in straf zaken*; met 86 tegen 10 stemmen; den *dertienden* titel *van de regeling van regtsgebied*; met algemeene stem men; den *vijftienden* titel: *van de wraking van regte en de verzending van de zaak uit dien hoofde naar een anderen regter*; met 95 eenparige stemmen; den *zestie den* titel: *van de nietigheid in de instructie en in het wij zen eener zaak, misgaders van de opschorsing en ve nietiging van arresten in strafzaken, uit hoofde van zi kere bepaalde omstandigheden*; met 94 tegen *ééne* stem den *zeventienden* titel: *van de verzoeken tot cassatie* met 95 tegen *ééne* stem. Alle welke aangenomene on werpen van wet aan de eerste kamer zullen worde verzonden; terwijl de vergadering uiteen gaat, om aanstaa den Maandag hare werkzaamheden weder te hervatte

Zitting van Maandag den 22 Maart.

Een verzoekschrift van gewezene stedelijke ambten

(*Het vervolg op den kant van deze blads.*)

* * * Mijne geliefde Echtgenoot M. J. J. v DINTER, verloste Zondag avond circa 8 ure, voorspoedig van een welgeschapen ZOON.

LEYDEN den 23 Maart 1830.

C. W. TIMMERMANS, W. Z.

* * * Getrouwd:

W. OOSTVEEN

EN

L. H. ROSENDAAL.

LEYDEN den 18 Maart 1830.

* * * Heden is, na een blijmoedig vertrouwen op borg-gerechtigheid van Gods grooten Zoon, den dierbaren Heeren Jezus, als den eenigen en volkomen Z ligmaker van vloek- en doemwaardige Adams-kindere na eene ziekte van eenige dagen overleden, Jonkvrou SUSANNA WILHELMINA VON DREBBER, streff in den ouderdom van nabij negen en zestig jare nadat zij voor eenige jaren hare waardige hoogbejaar Moeder S. C. VON DREBBER, geboren *Versluys*, en tw jongere Zusters, als de laatst overblijvende des huisg zins, met smertende rouw over derzelver gemis, dezelfde gronden, in de ruste der eeuwigheid zachtzalig had zien overgaan.

Volgens de uitdrukkelijke begeerte van de overleden wordt door deze advertentie (zoodanig onder hare p pieren gevonden) in plaats van door gewoone comm nicatie-brieven, aan de familie, vrienden en beke den, van haar Ed. overlijden kennis gegeven.

LEYDEN den 17 Maart 1830. C. HANEGRAAFF, H. P. F. HELBACH, *Executeurs Testamentair.*

* * * J. ROSBACH, aan de Vischbrug, Wijk 7 N°. 16, te Leyden, heeft de eer hare geëerde begunstigers te berigten, dat zij heden uit *Brussel* heeft ontvangen een schoon assortiment paardehare DAMES-SCHOENEN, uitgepraagde, marouwe en gewaslederé, alsmede alle soorten van fraaije en gecouleurde KINDER-SCHOENEN. — Maakt en verkoopt alle soorten van eigen gemaakte HANDSCHOENEN, dito Glacé tot civiele prijzen; verzoekt UEdele gunst en recommandatie.

NB. Maakt ook alle soorten van DAMES- en KINDER-CORSETTEN.

* * * Een JONGELING van burgelijke familie, en goed kunnende schrijven en rekenen, van zijne werkzaamheden, nog vier of vijf uren daags, overig hebbende, wenscht dien tijd nuttig te besteden, en zich binnen Leyden geplaatst te zien, ter waarneming van eenige KANTOOR- of dergelijke Werkzaamheden. Iemand ter plaatsing van dezelven genegen zijnde, kan zich nader informeren bij P. H. TRAP, Boekverkooper op de Botermarkt, Wijk 4 N°. 12, te Leyden voornoemd.

* * * Men vraagt in een ordentelijk burgerhuis, liefst in het midden der Stad Leyden te HUREN: *Twee ongemeubileerde beneden*-KAMERS, waarvan een aan de straat moet wezen. — Die hiertoe genegen is, adresseeren zich, met schriftelijke opgave van de *Localiteit* en de *prijs*, bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden voornoemd.

* * * J. WESSELING en H. WESSELING, Makelaars, zullen op Maandag den 29 Maart 1830, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam in *de witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangekomene partij Vuren en Greenen, Noordsche-, Riga-, Danziger- en Memelsche Balken, Danziger-, Riga- en Memelsche Deelen, Riga Sparren, Juffers, Twaalf Ellens, Kolters, en andere HOUTWAREN, Liggende in de Binnenkant en op de Wallen.

Te Leijden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.